

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre	660 K
Félévre	340 K
Negyedévre	170 K
Egy hónapra	60 K

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részvénytársaság

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
TELEFONSZÁM: 18

Sürgőnycim: Független Ujság Debreczen

A nyugatmagyarországi felkelés története

Budapest, jul. 24. A nyugatmagyarországi ügyben a rendőrség befejezte a nyomozást. Megállapítást nyert, hogy a felkelést egy *tükös értekezleten* határozták el, amelyen Héjjas Iván, Hir György és Bónis Arkangyal páter vettek részt. Mészáros Gyula volt konstantinápolyi magyar egyetemi tanár kifejtette, hogy az osztrák összeomlás után a csehek és jugoszlávok megszállják Ausztriát és az elszakított magyar területen megteremtik a korridort. Az értekezlet megbízta Mészárosot, hogy utazzék Bécsbe és ott folytasson tárgyalásokat illetékes osztrák körökkel. Az osztrák körök rokonszenvvel fogadták a Mészáros által előadott tervet, de kijelentették, hogy a mozgalomra nincsenek anyagi eszközök.

Mészáros Budapestre visszatérve egy értekezleten számolt be utjáról, amelynél Prónay Pál is résztvett és kijelentette, hogy a tervet komolytalannak tartja és ezért a mozgalomban nem vesz részt. Bónis páter lelkesítő beszéde azonban annyira feltűzelte az értekezletet, hogy a többiek egyhangú lelkesedéssel kijelentették, hogy ha kell hadbanválnak az egész világ ellen.

Bónis pátert, aki menekült erdélyi plébános és az első felkelésben is részt vett, megbízták, hogy utazzék Nyugatmagyarországra és az odaérkező felkelő-

ket lelkesítő beszédekkel tartsa. A többiek a toborzást végezték.

Hadjárat helyegekéből

A hadjárat pénzügyi szervezését Brandt István tőzsdei bizományos bonyolította le és az ő terve volt az, hogy a kiadásokat az általa kibocsátott *lajtobánsági helyegek* fedezzék. Az anyagi eszközöket kezdetben gyűjtés útján szerezték, majd Hir György 20 vagon búzát adott el 2.200.000 koronáért. A felkelést gróf Sigray kastélyából dirigálták volna. Bár Sigray nem volt otthon, lakosztályai mindig vendégszeretettel fogadták az oda betévedő urakat. Az embereket úgy vitték Nyugatmagyarországra, mint mezeli munkásokat és erdőirtókat. A nyugati megyékben a toborzást kissé erőszakos módon végezték, ami egyes vezetők tulbuzgóságából magyarázható.

Karácсия

A kormány azonban neszét vette a hadikészülődésnek és a csendőrség üzőbe vette a már összegyűlekezett felkelőket, akik Karácсияnál már átszorultak a határon. Megtámadták az osztrák védőőrséget, amely hevesen tüzelt rájuk. A harc közben elfogták a felkelők tartalékát és a támadókat is. A felkelők a csendőrök elől való menekülés közben az ütközet előtt 40 kilométert meneteltek.

Héjjasék előzetes letartóztatásban maradnak

Budapest, július 24. A nyugatmagyarországi felkelés ügyében letartóztatott Héjjas Ivánt és társait Miskolczi Ágost királyi ügyész szombaton délután részletesen kihallgatta és Mészáros Gyula egyetemi tanárt saját hatáskörében szabaddá helyezte. Mészáros szombat este már el is hagyta a fogházat. Az ügyészi kihallgatás alkalmával a gyanúsítottak azt vallották, hogy ők semmiféle fegyveres alakulatot nem terveztek, hazafias célt óhajtottak szolgálni, a magyar határokat akarták Ausztria felől biztosítani.

Mészáros akciójától függetlenül Héjjasék külön készítettek elő Nyugat-Magyarországon a maguk őrtálló csapatait. Héjjas kihallgatása alkalmával hangsúlyozta, hogy ez irányu tetteiért viseli a konzekvenciákat. Kíván-

ia, hogy állítsák őt törvényes bíróság elé és ha az büntőnek találja, akkor a büntetést teljes megadással fogja elszívni.

A kihallgatások után Miskolczi Ágost ügyész kihirdette Héjjas Iván, Juhász Lajos, Bónis Arkangyal páter, Osváth Zoltán, Balló Ferenc és Fodor Lajos gyanúsítottak előtt az előzetes letartóztatás fentartását. Valamennyien tudomásul vették az ügyész döntését. Ez intézkedéssel szemben különben sincs jogorvoslatnak helye, mert az eljárás ez idő szerint még statáriális alapon folyik.

A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte még Brandt István tőzsdeügynököt is, akit szintén a pestvidéki törvényszék fogházába szállítottak. Ellene az a gyanu, hogy a felkelés, illetve a jogtalan toborzás pénzügyi részét intézte. Az ő ügyével áll

Elengedik a német jóvátételt?

Franciaország viszont megszádul hadi tartozásaitól?

London, július 24. (Bud. Tud.) Lloyd George tegnap tanácskozást folytatott Sir Aucland washingtoni angol nagykövettel arról, hogy milyen hatása volna az amerikai közvéleményre az angol kormány ama elhatározásának, hogy Németországnak a jóvátételi tartozást, Franciaországnak pedig a háborús tartozást elengednék. Sir Aucland Geddes javasolta Lloyd Georgenak, hogy kiváló személyiségekből álló küldöttséget menesszen Washingtonba. A küldöttségnek valószínűleg Sir Robert Horne lesz a vezetője.

Párisban új német alakulásra számítanak

Páris, július 24. A Debreczeni Független Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése megerősíti azt a hírt, hogy Poincaré a jóvátételi kérdés megoldásának végleges tervét viszi magával Londonba. A terv szerint Németország exvélőre isak hat heti moratóriumot kap, mert általános az a vélemény, hogy Németországban új rendszer van kialakulóban.

kapcsolatban Hir György nemzetgyűlési képviselő szerepe is. A vizsgálat szerint Hir György a fölkelés ügyét Héjjaséktól teljesen függetlenül irányította és nagyobb összeget bocsátott a cél megvalósítása érdekében rendelkezésre. A nyomozás adatai szerint Hir György, aki korábban egy különítmény élén állott, a maga felkelő csoportját küldötte Nyugat-Magyarországra. A rendőrség megállapította, hogy Hir György Brandt István utján egy fővárosi pénzintézetből két és fél millió korona kölcsönt vett fel és zálogul lekötötte idei termését. Ezt az ügyet csak akkor lehet véglegesen tisztázni, ha a nemzetgyűlés Hir György mentelmi jogát felfüggesztette.

A szombaton letartóztatott báró Petrichevich Horváth Béla földbirtokost, Léway Ferenc ügyvédet, Eröss Géza és Majthényi egyetemi hallgatókat vasárnap délután vitték át a Markó-utcai királyi ügyészség fogházába Brandt István tőzsdeügynökkel együtt.

Érdekes, hogy eddig egyetlen védő sem jelentkezett a letartóztatottak érdekében, sőt egyik vádlott hozzátartozója sem kért beszélhetési engedélyt. Ami a statáriális eljárást illeti, ismeretes, hogy miniszterelnökség 1921 december 9-én 28126. M. E. szám alatt a statáriumot esupán a lázadásra és a gyújtogatásra korlátozta. Ez a rendelkezés még ma is fennáll, ez az oka annak, hogy a letartóztatottak még ma sem lehetnek szabadlában.

Ki kérte Héjjas letartóztatását?

Sokat beszéltek a parlamentben és politikai körökben arról a kijelentésről, amit az ébredők gyűlésének egyik szónoka állított, hogy az ellenzéki képviselők követelték Héjjas Iván letartóztatását. Az ügyre vonatkozólag Vázsonyi Vilmos a következőket mondotta:

Közönséges valótlan, hogy mi bárkinek a letartóztatását akartuk volna. Átlátszó edzatos koholmány ez a kijelentés. Bethlen spontán közölte velünk, hogy kiket tartóztatnak le. Egyébként fel lehet-e tételni rólam, hogy az izsáki bűnper után az integritás hősvé óhajtuk avatni Héjjas Ivánt? Nem vagyok olyan ostoba, hogy nemzeti vértanúságot akartam volna szerezni számára. Ha Héjjas letartóztatásának csak ez az oka, akkor esdve kérem a kormányt, hogy Héjjas még ma bocsássa szabadon.

Sándor Pál: Közönséges koholmány ez a hír. Épen olyan koholmány, amilyenhez eddig is hozzák voltunk szokva.

Farkas István a szociáldemokratapárt részéről kijelentette, hogy Vázsonyi Vilmos nyilatkozata mindenben megfelel a való- ságnak.

A rendőrségről ma délelőtti mintegy 20 fiatalembert vittek át a tolonházba, ahonnan illetőségi helyükre viszik őket. Délután még 60 felkelő bekíséréset várják Szombathelyről. A 60 fiatalember kihallgatása után a rendőrség végleg befejezi a nyomozást.

Lovagias ügyek a parlamentben

Budapest, július 24. Ma délelőtt Gömbös beszéde közben Prónay György báró erős kifejezéseket használt Andrássy Gyulával és Palavicinivel szemben. Ezeket a kifejezéseket Palavicini sértőnek találta magára nézve és Jankovich Bésán Endre gróf és Sigray Antal gróf útján provokáltatta Prónay György bárót.

Budapest, július 24. A nemzetgyűlés multkori ülésén Pallavicini György ögróf beszédében azt a kijelentést tette Klebelsberg volt belügyminiszterrel, hogy „a volt belügyminiszter irtó senkisémet várhat férfiaságot.” Klebelsberg lovagias elégtételt kért s a párbaj ma délután 5 órakor folyt le a Nemzeti Lovardában. A felek a másodszori golyóváltás után kibékiáltak.

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénél

Száz német cserkész Debreczenben

Érdekes vendégei lesznek a jövő hó első napjaiban Debreczennek. Száz birodalmi német cserkészifjú látogat el Debreczenbe, hogy az Alföld legmagyarabb városát megtekintsék. Száz napbarnított arcú ifjú cserkész, a német jövő, a német ígérlet, hozza el hozzánk egy pár napra a német szellemet, a német kitartást, a német bizakodást.

Krámer Gyula MÁV felügyelő, a IX. cserkészkerület parancsnoka tegnap fekereste a polgármestert és bemutatta neki az Országos Magyar Cserkészszövetség központjának átiratát, amelyben arról értesítik, hogy a magyar-német csere cserkész-akció révén augusztus 1-én vagy 2-án mintegy 100 főnyi német birodalmi cserkész jön Debreczenbe és arra kéri Debreczen városát, hogy a német cserkészeket fogadja szívesen. A cserkészek 2-3 napot töltenének Debreczenben és ezalatt megtekintenek a város nevezetességeit, azután pedig egy pár napig a Hortobágyon táboroznának, hogy a magyar pusztá életével megismerkedjenek.

A német cserkészek gyalog teszik meg az utat, naponként 40 kilométert gyalogolva, Debreczeni tartózkodásuk nem ró a városra különösebb terhet, mert a német fiúk maguk élelmézik magukat és szállásról sem kell részükre gondoskodni, mert sátraikban táboroznak.

Csupán két kísérőjüket, Hampel Antal nyug. államtitkárt és Kipp budapesti német követségi tanácsost kellene a városnak vendégül látni.

A városi tanács, mintán tudomása van arról, hogy a debreczeni cserkészeket milyen szívesen látják Németországban, utasította a polgármestert és a gazdasági bizottságot, hogy gondoskodjanak a német cserkész vendégszerető fogadtatásáról és kalauzolásáról.

A fűszerkereskedők tiltakoznak a szövetkezetek illegális működése ellen

Megalakult az Omke fűszerkereskedő szakosztálya

Vasárnap délután 4 órakor a Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben mintegy 80 debreceni fűszerkiskereskedő jelenlétében megalakult az Omke hajdumtgyei fiókjának fűszerkiskereskedő szakosztálya.

Létay Lajos, az Omke fiókjának elnöke üdvözölte a fűszerkereskedőket, rámutatott a szakmák szerinti szervezkedés nagy fontosságára és a jelen voltak egyhangú helyeslése mellett a fűszerkiskereskedők szakosztályát megalakultnak jelentette ki.

A szakosztály tisztikarának megalakítására Böszörményi István, Glück Izidor, id. Farkas József, Friedländer Lajos, Vadász Lajos és Vojt Simon személyében jelölt bizottságot küldtek ki, amely a szakosztály két elnöki állására Vadászi Sándort, Gerstner Kálmánt, Mogyoróssy Győzöt és Glück Izidort jelölte. A szakosztály tagjai titkos szavazással Vadászi Sándort (43 szavazat) és Glück Izidort (34 szavazat) választották meg a szakosztály elnökeivé. Ezután a választmány tagjaiul egyhangúlag megválasztották a jelöltbizottság által ajánlott Nagy Mihályné, Adler Sándor, Weisz Márton, Friedländer Lajos, Mogyoróssy Győző, Böszörményi István, Roth Jenő, Sárközi Sándor, Vadász Ferenc és Gerstner Kálmán fűszerkereskedőket.

A választások lezajlása után Létay Lajos elnök üdvözölte a szakosztály tisztikarát, majd javasolta, hogy a szakosztály, működésének első megnyilvánulásaként, a következő

feliratot

juttassa el a kereskedelmi miniszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Kegyelmes Urunk!

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés hajdumtgyejei kerületének fűszerszakosztálya foglalkozott ismét a szövetkezetek illegális és a kereskedelmi érdekeket mélyen sértő működésével.

Nagyméltóságod hivatali elődje Győrben, egy ízben, kijelentette, hogy a fogyasztási szövetkezetek működésének körét törvényes korlátok közé fogja szorítani.

Második és egyik legfőbb indító oka a felterjesztésünknek ama remény, hogy Nagyméltóságod, ki mindig és így beköszöntő beszédében is a szabad kereskedelem hívének vallotta magát, tényleg visszaszorítja a szövetkezetek működését abba a mederbe, amelyet a törvény előír és amely közgazdasági életünk, kereskedelmünkre hátránytalannak nem jár.

Közgazdasági politikánknak ezideig legkardinálisabb hibái közé tartozott az államilag szubvencionált nagy szövetkezeteknek létesítése és fenntartása. Senki sem kifogásolhatja azt, ha bizonyos társadalmi osztályok szövetkezetté tömörülnek, ha tagjaiknak, de csakis tagjaiknak, igényeit szolgálják. A szövetkezetek ily működése teljesen megfelel a K. T. 223. §-ban kifejezett fogalmu meghatározásában a szövetkezeteknek, valamint az 1898. évi XXIII. tc. IV. §-ban kifejezettenek, amely szerint „az alapszabályokba fel kell venni, hogy a szövetkezet üzletét nem tagokra ki nem terjesztheti”. A szövetkezetek ily irányu működése kereskedelmünkre hátránnyal nem jár, mint ezt a háboru-előtti idők igazolják. Ha azonban a szövetkezetek a legköltségesebb apparátussal és valóban horribilis adminisztrációs költségekkel, 100 millióra menő állami kamatmentes kölcsönökkel a szövetkezeti célokat mesze tulszárnyaló üzletalapításokba, bevásárlásokba és nagystíliu spekulációba bocsátkoznak, hogy nem tagok részére óriási raktárakat tartanak

fenn, melyeket minden kockázat nélküli árukkal tömnek meg, az nemcsak a legdisz kereskedelem, de egyenesen az állam érdeke ellen is van. Kockázat nélküliek ezek az üzletek azért, mert miként legutóbb a Move és a Hangya szövetkezetek esetét is igazolják, a kockázatot az államra hárították át, amely súlyos 100 milliókkal fizetett rá, a szövetkezetek rendszerint, szakértelem és kereskedelmi megfontolás, józan előrelátás nélküli, összevásárolt és halmozott áruira. A szövetkezetek adminisztrációs költségei — mint ezt pl. a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének utolsó mérlege is bizonyítja — oly horribilisek, melyek nyilvánvalóvá teszik azt, hogy a milliókkal való illeten dobálózás csak ott lehetséges, ahol számitanak és számíthatnak veszély esetén az állam támogatására és az állami szanálásra.

Adóbevételünk igen nagy, sőt lehet mondani túlnyomó részét teszik a kereskedők által fizetett adók, amelyek egyáltalán nincsenek arányban a más társadalmi osztályok által fizetett adókkal.

Kereskedői világunkat egyenesen egzisztenciájában rendítik meg az állami monopóliumokat élvező és az egész országot behálózó szövetkezetek, melyek különféle hangzatos jelzőszavak hangoztatása mellett, alapjában támadják meg a szabadkereskedelmet és az önálló kereskedelmi vállalkozásokat. Már pedig a kereskedelmi forgalom kötöttsége, az önálló kereskedők és kereskedelmi vállalatok pusztulása a szövetkezeteknek mindent eltipró terjeszkedése miatt, megöli a legjelentékenyebb adóalanyt, melyből az állam táplálkozik, és azokat a nagy segítségeket nyújtja a szövetkezeteknek.

Csak optikai csalódás és a szövetkezetek szemfényvesztése a tagjaik részére nyújtott osztalék, mert ezen csekélysege miatt számba se vehető nyereség ellenében folyton fokozódik a drágaság az állami szükségletek — melyeknek nem jelentéktelen részét teszik éppen a szövetkezeteknek nyújtott támogatások — rohamos növekedése miatt.

Különösen rá kell mutatnunk egy igen súlyos körülményre, mely a szövetkezetek megrendszabályozását már ma is sürgősen indokoltá teszik és ami kereskedelmünket különösen pedig a fűszerkiskereskedőket vagy önállóságuktól, vagy pedig kenyérkepeküktől fosztja meg. Debreczen városában, mint bizonyára az ország többi városában is, a Köztisztviselők Fogyasztási szövetkezte és a Hangya sorba állítják fel fiókjaikat, amelyek természetesen a nem tagok kiszolgálására is be vannak rendezkedve. A fiókjaik részére az üzleteliségeket terrorisztikus utakon szerzik meg. Felszólítják azon legjobb forgalmu kiskereskedőket, akinek üzleteliségeire igényt tartanak, hogy adja át nekik üzletét és legyen alkalmazottjuk. Ha a felszólított nem akarja önállóságát elveszíteni és ennek folytán a hozzáintézett felszólítás ered ménytelen marad, akkor kibérelnek lehetőleg tőzsomszedságában bármilyen áron, egy akármily kis üzleteliséget, ahol a legnagyobb konkurrenciát fejtik ki az engedetlen kereskedőkkel szemben. Szándékosan olcsóbban számított árakkal megfosztják vevőköretől és ezáltal anyagilag tesznek tönkre egy kereskedőt s egzisztenciájától fosztanak meg egy családost embert és az állam, amelynek pénzével üzik e machinációkat, ismét szegényebb lesz egy adóalannyal.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

A felsorolt indokok csak halványan vázollják azt a nehéz helyzetet, amelybe a kereskedők, de különösen a tü-

szerkiskereskedők a szövetkezetek üzemei miatt jutottak. Egy ítéletében megítámodott társadalmi osztály, amelynek minden egyes tagja hazánkban dolgoz, munkás polgára, fordul segítségért Nagyméltóságodhoz ama alázatos kérelemmel, hogy te remtsen végre rendet e szövetkezeti dzsungelben, szerezzon érvényt a törvény szavának és tegye lehetővé minden kereskedőnek azt, hogy a szövetkezetekkel egyenlő fegyverzetel vehesse fel a tisztességes küzdelmet.

Hisszük és reméljük, hogy Nagyméltóságod átérzi igazunkat és kérésünket méltányolva azt teljesíteni fogja. Maradtunk

Nagyméltóságú Miniszter Urnak alázatos szolgálója

Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés Hajdumtgyejei Kerületének fűszerszakosztálya.

A szakosztály egyhangú helyesléssel fogadta a memorandumot és elhatározta, hogy küldöttség útján juttatja el a miniszterhez.

Ezzel az alakuló ülés az elnök elzetésével véget ért.

Az őszi idényre már gypaju öltöny és télikabát szövetek
nagy választékban
Feldheim Dezsőnél
Piac-utca 67. sz.

A Patronage egyesület közgyűlése

A debreceni Patronage egyesület vasárnap délelőtt a városháza közgyűlési termében tartotta évi rendes közgyűlést dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök, kuriai bíró elnökléte alatt. Elnök megnyitó beszédében visszapillantást vetett az egyesület elmúlt évi működésére, mely a jól végzett munka és kötelelességteljesítés jöleső érzésével töltheti el az egyesület tagjait és tisztikarát. Ha csalódás érte is őket abból kifolyólag, hogy Debreczen törvényhatósága nem méltányolva eléggé törekvésük nemes célját, hogy az elhagyott fiatalok gyermekek számára állandó otthont létesítsünk, hol a züllésnek indult elhagyott gyermekeket ipari és gazdasági munkákra kiképezhessük s megfelelő helyiség átengedése iránti kérésüket ridegen elutasította, mindazonáltal kitartó szorgalommal tovább dolgoznak.

A közgyűlés mély megdöbbenéssel vette tudomásul elnök bejelentését és Szántó Győző gyárigazgató indítványára egyhangúlag úgy határozott, hogy a törvényhatóság határozata fölötte napirendre nem tér, hanem ismételen kérni fogja a városi tanácsot, hogy mérlegelve azt a faji és nemzeti megerősödés szempontjából nagyfontosságú gyermekvédelmi tevékenységet, melyet a Patronage egyesület kifejt, állandó otthona céljaira megfelelő helyiség átengedése által az egyesület nemes céljának elérésében támogassa.

Dr. Kiss Sándor árvaszéki elnök egyesületi titkár terjesztette elő ezután az egyesület elmúlt évi működését részletesen feltüntető nagy gondal elkészített titkári jelentését, melyből kitűnik, hogy az egyesület védelme alatt 244 gyermek, továbbá a városunkban élő árva gyermekek iskoláztatási, létfenntartási és ruházati segélyére az egyesület 100,000 koronánál többet fordított. A jelentést a közgyűlés tudomásul vette.

Utána Bodnár Géza bankigazgató egyesületi pénztárnok terjesztette elő pénztárnoki jelentését az 1921—1922. évről s egyben sajnálattal bejelent, hogy más irányu nagy elfoglaltsága miatt a pénztárnoki tisztségről lemond, de egyben az egyesület alapító tagjai sorába ezzel belép. A közgyűlés a pénztárnoki jelentést, továbbá a számvizsgáló bizottsági jelentést tudomásul vette s ugyiszintén elfogadta az 1922—1923. évre szóló költségvetési előirányzatot, amely 123,000 koronát irányoz elő a városunkban élő szegény elhagyott gyermekek felségélyezésére. A pénztárnok lemondását a közgyűlés sajnálattal vette tudomásul s helyette egy évi időtartamra egyhangúlag Cserey János az Ált. Forg. Bank váltóosztály főnökét választotta meg.

Férfi-, fiu- és gyermekruhát

tartós és divatos kivitelben, nagy választékban a legolcsóbban vásárolhat

Gerő Ernőnél,

Debreczen, Piac-utca 69. szám alatt

(Közvetlen az Ullmann fűszerüzlete mellett.) :: **A cégre tessék ügyelni!**

A bud

Zür

Ertéktöze
teki záróár
árfolyamok
az üzlet
magasabb
Arak:

Bankok:

755, Hazai

2700—2780,

mitoló 510

520, Keres

olasz 315.

Takarék:

Általános

27750.

Malmok:

4750, Col

pesti 7625

Hungária

—14500.

Bányák

13650—14

Drasche 7

—24700.

Salgó 147

14950.

Nyomdák

Vasművek

3350—3500

Ganz-vill.

4300, Lip

3600—365

785—815.

Különté

70000, Ba

5200, Egy

til 1050.

5000—520

Királysör

4300, Os

4550—490

pa 4400—

Telefon

Faipar

7850, Egy

tella) 29

Lichtig 4

Hazai 2

Közlek

—17000.

utí 1600

Délvasu

17320—

A va

szükebb

a pénté

lár árhu

Valut

gol ion

1590, L

300—300

korona

kol 320

Devis

9000

york 1

6800—

ga 330

Varsó

Zágráb

Az

lanyha

lárdu

kenő 2

üzlete

mok

304, li

fel, le

30000,

Bukar

307 és

Prága

táb 4

Zü

Holla

york

2332,

1125,

Szof

háro

A

tartó

frán

tová

ízve

kez

ült

szó

árv

ság

ter

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 6.32.

Budapest, július 24.

Értéktőzsde. A megnyitáskor a pénzügyi zárlati árfolyamoknál alacsonyabb árfolyamok kerültek felszínre, később az üzlet valamivel megszűlödött és magasabb árfolyamok fordultak elő.

Bankok: Angol-Magyar bank 750—755, Hazai 520—630, Magyar Hitel 2700—2780, Jelzálog 240—250, Leszámitoló 810—830, Osztr. Hitel 500—520, Keresked. 8050—8150, Magyar-olasz 315.

Takarékpénztárak: Belvárosi 810, Általános 1510—1520, Hazai 27250—27750.

Malmok: Borsod-Miskolci 4650—4750, Concordia 3300—3600, Budapesti 7625—8000, Gizella 2600—2700, Hungária 5600—5800, Viktória 14000—14500.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 13650—14450, Kohó 12400—14000, Drasche 7200—7250, Magnesit 22500—24700, Alt. Kőszén 34700—37000, Salgó 14700—15700, Uríkányi 14300—14950.

Nyomdák: Athenaeum 3350—3600, Vasúti és gépgyárak: Kőbánya 3350—3500, Ganz-Dan. 122000—126000, Ganz-vill. 21200—22500, Láng 4000—4300, Lipták 497—500, Magyar acél 3600—3650, Rima 4000—4475, Wörner 785—815.

Különböző vállalatok: Cukor 65000—70000, Baróti 1090—1110, Bóni 5000—5200, Egyes. izzó 10100—10800, Textil 1050, Spódium 1700—1775, Flóra 5000—5250, Fővárosi sör 3300—3450, Királysör 2500—2600, Klórid 4000—4300, Östermelő 1400—1480, Gummi 4550—4900, Szikra 2675—2725, Lánypa 4400—4800, Stummer 32000—36000, Telefon 6300—6500, Papir 2700—3125.

Faipari vállalatok: Brassói 7600—7850, Egyes. fa 290—305, Lignum (hitel) 2975—3050, Magyar Erdő 750, Lichtig 430—460, Orsz. fa 1190—1260, Hazai 2600—2650.

Közlekedési vállalatok: Adria 16800—17000, Atlantika 3025—3150, Közúti 1600—1730, Városi 2450—3100, Déli vasút 20000—21700, Államvasút 17320—20000, Tröszt 3625—3900.

A valutapiac forgalma lényegesen szűkebb keretek között mozgott, mint a pénteki. A legerősebb volt a dollár árhullámzása. Árak:

Valuták: Napoleon 5875—6000, Angol font 6750—6800, Dollár 1500—1590, Lengyel marka 24—26, Márka 300—304, Lira 7000—7150, Osztrák korona 405—435, Lei 910—995, Szokol 3280—3410, Dinár 1800—1895.

Devizák: Amsterdam 600, Bukarest 900—980, London 6800—7100, Newyork 1585, Berlin 304—312, Milánó 6800—7200, Páris 13100—13300, Prága 3300—3425, Zürich 29850—30500, Varsó 25 és fél—26, Bécs 375—430, Zágráb 450—505, Szófia 945—955.

Hivatalos magánforgalom

Az üzletmenet vontatott, irányzatlan. Az összes értékek megszűlödtek átmenetileg, későbbben emelkedő árfolyamok mellett köttetnek az üzletek. Devizapiac lanyha. Árfolyamok: Dollár 1555—45, marka 308—304, lira 7050, osztrák korona 422 és fél, lei 965, szokol 3335, svájci frank 30000, dinár 1855. Amsterdam 610, Bukarest 955, London 6900, Berlin 307 és fél, Itália 72 és fél, Páris 130, Prága 3335, Svájc 296, Bécs 385, Zágráb 467 és fél.

DOLLÁR és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vásárolni lehet. Különösen a legutóbbi hónapokban ez a **BANKAI** bankiroda, **Dégenfeld-tér 6.** Tel. 109.

Zürichi devizák

Zürich, jul. 24. (Zárlat.) Berlin 100, Holland 202 és háromnegyed, Newyork 523 és háromnegyed, London 2332, Páris 4375, Milánó 2425, Prága 1125, Budapest 32, Zágráb 152 és fél, Szófia 330, Varsó 8 és fél, Bécs 1 és háromnegyed, osztrák bélyegzett 2.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén az üzlet tartózkodó hangulatban és tartott irányzat mellett indult, a tőzsdei további folyamán azonban a külföldi fizető eszközök erős áresése következtében a piac határozottan ellanygult, úgy hogy a kenyérmagvak és szombatihoz képest 1—200 koronás árvészteséget szenvedtek. A lanyhaság majdnem az összes piacokra kiterjedt, egyedül a tengeri tendát tar-

tottan. Az árjegyző bizottság a mai naptól kezdve a hivatalos árfolyamok között már az új árut is jegyzi.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 6 6100—50, egyéb 6 6050—100, tiszavidéki új 5950—6000, egyéb 5900—50, rozs 6 4950—5050, új 4950—5050, takarmányárpa új 5050—200, zab 6400—500, tengeri 5400—600, repce 11500—12000, korpá 3450—600. Előfordult kötések: Ó buza 1 vagon 6300 dunántúli áru ab Kaposvár.

3 vagon 6080 budapesti paritással zárlat felé új áru 62 kgr-os, 1 vagon 6400 ab budapesti közraktár, 2 vagon 6200 ab állomás, tiszavidéki 10 vagon 76 kgr-os 6200 ab állomás, 3 vagon 6000 budapesti paritással a tőzsdei vége felé, 4 vagon rozs 6 4950 Budapest, 1 vagon 5050 ab Nyiregyháza, 1 vagon új 5100 ab Pélegyháza, 1 vagon új 5150 ab állomás kövételesen, 1 vagon 6 4950 helyben.

A kormánypart teljesen szakít a liberalizmussal

Budapest, július 24. A kormánynak az utóbbi napokban elfoglalt álláspontja és a kormányparti szónokok beszédei rendkívül sok szóbeszédre adtak alkalmat liberális körökben. Külön jelentőséget tulajdonítanak Gömbös beszédének, különösen azon részének, amelyben határozott célozást tesz a keresztény ellenzékkel való együttműködés lehetőségére. Ezzel kapcsolatban rámutat Friedrich szerepére és arra, hogy Friedrich Gömbös támogatásával buktatta ki Sándor Pált a pénzügyi tanácsból. Nem került el a liberális ellenzéki politikusok figyelmét az sem, hogy a keresztény ellenzéki pártok az indemnítási vitában nem vettek részt olyan

erővel, mint azt várni lehetett volna. Nem tartják kizártnak, hogy a keresztény ellenzék és a kormány között megegyezési tárgyalások folynak és a keresztény ellenzék feltételei között szerepel a kormány program revíziója, amelyre Wolf és Gömbös felszólalásai után következni lehet. Úgy tudják, hogy a helyzet etekintetben rövidesen tisztázódni fog, amit az egységes párt nagy erőre kapott jobboldali frakciójának agresszív fellépése természetesen siettetni fog. Ha ez megtörténik, nem fordulhat elő többé az, hogy az egyik kormányt támogató párt tagja a jogrendről homlokegyenest szemben álló felfogást valljon, mint a belügyminiszter.

Gömbös, Kuna P.—Fabian, Strausz

Budapest, jul. 24. A nemzetgyűlés mai ülésén az indemnítási első szónoka

Gömbös Gyula volt. Általános politikai nézetének ismertetése után bekezdést emelt a keresztény ellenzéknek, majd a fajelmélet alapján minden téren numerus clausus követelvével felajánlotta Sándor Pálnak, hogy üljenek le békében a zöld asztal mellé tárgyalásra. Beszédének végén a választások lejáratáért vállalta a felelősséget és a baloldali viharos közbeszólásait közepette, amelyek a drágaságot ajánlották a szónok figyelmébe, bizalmat szavazott a kormányra.

Csertyi József az indemnítást nem fogadja el.

Marschall Ferenc a szocialistákkal polemizál, az indemnítást megszávazza.

Fabian Béla:

Mintha új Mohács előtt állnánk, olyan ennek a nemzetgyűlésnek a képe. Késeket köszörölnek egymás ellen, nem egységre készülnek, hanem egy új harcra. Nem akart a zsidó kérdéssel foglalkozni, de miután Gömbös megette, ő is kénytelen vele. Egy felekezeti, amely magyarnak vallja magát és magyarságát megmutatta 1848-ban, a világháborúban és most is kiáll az integritásért, amit mutat Klausz Imre halála, rajként kezelnek és talnák nyilvánítanak. Most csak egy vezergondolat lehet és ez az integritás. Kérdezi miért kell folyton izgatni, lázítani, rettenetes szitkokat szórni a zsidó magyarok ellen? Ez nem helyes politika.

Horváth Zoltán: Nem helyes, de sokan megélik belőle!

Fabian Béla: Foglalkozik a tisztviselő kérdéssel és kijelenti, hogy a tisztviselők ebben a drága világban egyáltalában nem tudnak megélni. Beszél a drágaságról és kijelenti, hogy túl vagyunk az aranyparitáson. Nem külföldön spekulálnak a magyar koronával, hanem idebent.

Prónay György báró: Ha lemaximálják a buztát, a valuta felmegy? Vázsonyi Vilmos: Igenis felmegy! Az ülést 2 órakor felfüggesztik.

A délutáni ülésen

Fabian Béla folytatja beszédét. Kifejezésül a mai adórendszert, amelynek két nagy veszedelme van. Az egyik az, hogy nem tudják, mikor ütnek szabálytalanságba, a másik pedig az, hogy a különböző pénzügyigazgatóságok különbözőképpen magyarázzák a törvényt. Az adórend-

szert igazságtalan, mert a földbirtok nem fizet.

Kuna P. András: Pedig eleget fizet! Fabian Béla: Magyarország évi termése az 1914—15. évi átlagtermést véve alapul 158 milliót ér.

Patacsy Dénes: Ez nem helyes! Fabian Béla: A földadó ma 40 korona holdanként. Egy 100 holdas birtok adóit egy cserekenyérrel kifizeti. (Ellentmondások és zaj a jobboldalon.) Az integritás szorosan összefügg a jóléttel, igaz jólét pedig csak helyes adórendszer mellett lehet. A földbirtok ne fizessen többet, mint más, csak ugyanannyit.

Kuna P. András: Siber!

Fabian Béla: A magyar korona belértéke nem 32, amit azonnal meg fognak látni, ha a pénzügyminiszter földadó javaslatait elfogadják.

Kuna P. András tovább rendetlenkedik, mire Scitovszky Tibor felviszi Gaál Gasztonhoz, aki lelkere beszél és végül kezdet fog vele. Kuna P. András nem is kiált többet közbe, csak a szomszédjainak dörög.

Fabian Béla: Az örösi adó okozta, hogy a buza ára olyan magasra szökött és a Futura bevásárlása spekulációra ösztönözte a gazdákat. Ezután a kisipar helyzetére tér át és kéri, hogy a kisipart is részesítsék a közszállításokban. Erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújt be. A drágaságról beszélve felhívja a kormány figyelmét a buza, cukor, szén és a szövetek drágaságára. A numerus claususról beszél, amely szerinte nem szolgálja az integritást. Az indemnítást nem fogadja el.

Kuna P. András bizalommal van a kormány iránt, az indemnítást megszávazza.

Strausz István:

A forradalmak óta nem tudunk rendes költségvetéshez jutni. Ez az állapot örösi visszahattással van egész közgazdasági állapotunkra. Sürgősen, hogy új költségvetési terjesztések előrendszerezés kimutatással. Az aranyparitásra való átterést az adórendszer átépítése nélkül nem tudja elképzelni. Nem fogadja el az indemnítást.

Nem adjuk ki:

Az elnök bejelenti ezután, hogy az ügyészségtől megkeresés érkezett Hir György mentelmi jogának felfüggesztéséért jogtalan toborzás miatt.

Felkiáltások a jobboldalon: Nem adjuk ki!

Az elnök a megkeresést átteszi a mentelmi bizottsághoz.

Ülés vége háromnegyed 8 órakor.

A dorozsmai választás

Szegedről jelentik: A dorozsmai választókerületben tegnap megtartott időközi választáson dr. Eckhardt Tibor miniszteri tanácsost (egységes párt) az összesen leadott 2472 szavazatból 2103 szavazattal a kerület nemzetgyűlési képviselőjévé választották.

Debreczen külföldi ismertetése

Érrekes leíratot kapott ma a polgármester a belügyminisztertől. A leiratban ugyanis tudatja a belügyminiszter, hogy a világ szerinte ismert Leipziger Illustrierte Zeitung Budapest 50 éves jubileuma alkalmából külön magyar számot fog kiadni, amely azonban nemcsak Budapesttel, hanem az egész Csonka-Magyarországgal, a magyar világszónokokkal, a magyar világszónokokkal foglalkozni fog. Ebben a számban hírneves magyar és német írók cikkei, magyar és német államférfiak nyilatkozatai fognak megjelenni. A hírneves német újságnak ez a száma alkalmas lenne arra, hogy az egész világon rokonszenves és hű képet adjon Magyarországról és felkeltse az érdeklődést Magyarország iránt. A magyar szám az ősz folyamán jelenik meg és abban egy oldalnyi ismertetés 38.000 márkába kerülne.

A belügyminiszter leiratában felhívta a város figyelmét erre a nagyjelentőségű vállalkozásra és kérte, amennyiben Debreczen város ismertető közleményt akarna elhelyezni a lap magyar külön számában, úgy azt küldje be a lap budapesti képviselőjéhez. Egyébként a lap szerkesztője is levelet intézett a polgármesterhez, amelyben arra kérte, hogy Debreczen város is helyezzen el ismertetést a nagy külföldi újságban.

A tanács legközelebb fog foglalkozni ezzel a propaganda teggel.

Legszebb **KALAPOK** megérkeztek **Herman és Friedman** PIAC-UTCA 10. SZ. BIKAVUJ szemben.

Lüster és férfi-ruha vásznak Feldheim Dezsőnél, Piac-utca 67. szám alatt.

FRANK SÁNDOR női divatházában Debreczen, Piac-utca 42. (Pannónia - szálló alatt.)
Őszi és téli női köpenyek és felöltők, ugys szintén női velour szövetek minden színben dus választékban rakitáron.

Nagy tűz Egyeken

Vasárnap délelőtt fél 1 órakor Egyeken kigyulladt Lajtós Pál gazdálkodó F3-utcai háza és a hatalmas szélviharban pillanatok alatt lángborult az egész háztető. Kivonult az egyeki önkéntes tűzoltóság is a tűzhöz, azonban az olyan erővel tombolt hogy nem tudták a tűz továbbterjedését megakadályozni és a két szomszédos ház is tüzet fogott.

Miután az egyeki tűzoltóság kicsiny létszáma miatt nem tudott a tüznek gátat vetni, telefonon keresztül segítségül hívták a tiszafüredi és tiszacsegei önkéntes tűzoltóságot is, amelyek segítségével aztán 6 órakor sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. Mind a három ház porig leégett, több millió kárt okozva gazda tulajdonosaiknak. Az oltási munkálatoknál sebesülés, szerencsétlenség nem történt.

Tekintettel arra, hogy Egyeken két nap leforgása alatt ez már a második tüzeset, a csend őrség széleskörű vizsgálatot indított a tűz keletkezési okának megállapítására.

Legolcsóbb árak

FELDHEIM és WEISZ
posztókereskedésben
Plac-utca 73. sz.

HIREK

Zita királyné maga táplálja új leányát. Zita királyné egy udvarhölgye Madridból levelet írt Wolff ezredesnek, az osztrák legitimisták vezérének és ebben közli, hogy a királyné múlt hónapban született leányát maga táplálja.

Evangélikusok! Meskó László kerületi felügyelő ehálózása miatt a kedd délutáni istentisztelet és az esti társasvacsera elmarad. Szerdán reggel 8 órakor gyászistentisztelet.

Csobán Andre főlevéltárnok a városi statisztikai hivatal igazgatója hivatalos ügyek elintézése végett Budapestre utazott, ahonnan csütörtökön tér vissza.

Felemelték a városi tégláárakat. A városi tanács mai ülésén foglalkozott a városi téglagyár felügyelő-bizottságának előterjesztésével, amelynek alapján az új tégláárakat a következőképpen állapította meg ezer darabonként: kis cseretégla 3400 K, kis vastégla 4000 K, nagy cseretégla 4000 K, nagy vastégla 4800 K, padlástégla 3400 K, lapos cserép 4000 K, kupás cserép 12.000 K, 4 köbméter cserkőbtégla 1600 K. Az árak felemelésével kapcsolatban élénk vita indult meg a tanácsban, mert egyesek ugyanis azt indítványozták, hogy a városi tégláárát is arra az árra emeljék, mint a magánvállalatok, mivel a városi téglagyár aránylag csekély termelésénél fogva ugysem bír az árakra szabályozólag hatni. Zöld József tanácsnok felszólalása után azonban a tanács mégis úgy határozott, hogy a városi téglát olcsóbban adja, mint a magánvállalatok, hogy a fogyasztóknak legyen a magánvállalatoknál mire hivatkozniok, hogy így esetleg olcsóbb árakat érthessenek el.

Villamos nélkül

Csak 1-2 nap múlva várható a forgalom felvétele

A villamos vasuti sztrájk ügyében ma sem állott be fordulat. Az alkalmazottak *nem hajlandók* az igazgatóság kvánságának deferálni, *nem veszik fel a munkát*, mert semmi garanciájuk nincs arra nézve, hogy béremelési kérésüket teljesítik. Az igazgatóság viszont addig *nem hajlandó még csak tárgyalni sem*, ameddig nem veszik fel a munkát.

Mint értesülünk, az igazgatóság a mai nap folyamán *kísérletet tett* arra nézve, hogy szolgálatba állítsa a háborús forgalomban oly jól bevált *jegyszedőnőket*, akik azonban *keveselték a 120 koronás napibért* és így nem tudtak az igazgatósággal megállapodásra jutni.

Az igazgatósághoz közelálló körök információja szerint az igazgatóság *nem akart eddig törvényadta jogával élni* és nem zárta ki a sztrájkoló alkalmazottakat, mivel *reméli, hogy be fogják látni tévedésüket* és abba hagyják a sztrájkot. Az igazgatóság azonban nem hajlandó a méltányosság végső határáig menni és *rövidesen közli az alkalmazottakkal azt az időpontot, amelyen túl munkába nem lépés esetén kizártnak tekintik őket.*

Hogy a sztrájk meddig tart, az e pillanatban teljesen bizony-

talán, a villamos forgalom felvételére azonban a helyi érdekű vasut már megtette a szükséges intézkedéseket. *Uj embereket vett föl*, akiket gyorsított tempóban képeztek ki és az ügyesebbjeivel talán *1-2 napon belül* beállítja a részleges forgalmat minden utvonalon.

Az asztalossegédek

bérmozgalmát sikerült a munkaadóknak az utolsó percben leszerelni, amennyiben a szombati bérkifizetésekor a munkaadók a munkások által kért 8 koronás órabérpótlékot is kifizették.

A borbélymesterek

ma este tartott szakosztályiülésükön szentesítették a békéltető tárgyaláson kötött meg egyezést azzal a kikötéssel, hogy a 800, 1000, 1200 koronás hetibéreknél kevesebbet lehet, de többet nem szabad fizetni.

Az egyetemi építkezésnél a

kőműves sztrájk

ma is tovább tart. Az iparügyosztály csak ma délelőtt szerzett tudomást a sztrájkról, a békéltető tárgyalások bevezetése azonban nehézségekbe ütközik, mert a sztrájkolók már nagyjából elhelyezkedtek más vállalkozásoknál, sőt több kőműves vidékre utazott.

Kendőtolvaj falusiak. Kövér Péter és Róth Imre debreceni kereskedők már régebben észrevették, hogy faluról bejött vásárlók, nagyjából asszonyok, állandóan lopkodják a kendőállományt. Legutóbb észrevették, hogy Zöld Gáborné és Póka Istvánné hadházi lakosok elloptak 12 fejkendőt, azonban elfogni nem lehetett akkor őket, mert elszaladtak. — Ma délelőtt azután sikerült a debreceni államrendőrségnek elfogni a két falusi tolvajt, amint a Kövér és Róth cégnél újabb lopást akartak elkövetni. A két asszony beismerte a 12 kendő ellopását, valamint azt is, hogy üzletszerűen foglalkoztak az ilyen lopásokkal és bevallásuk szerint az ezekből származó pénzből éltek. A rendőrség megindította ellenük az eljárást.

Felhívás a cséplőgéptulajdonosokhoz. A i. évi 3300. sz. min. rendelet kötelezővé teszi a cséplés eredmények összeírását. A cséplőgéptulajdonosok felhívhatnak, hogy amennyiben bejelentőlapokat nem kaptak volna, forduljanak a városi statisztikai hivatalhoz (Városháza földszint 5.), vagy a városi listázóirodához (Csapó-u. 15. kerestépiület.) Ez a kötelezettség a más községekbeli cséplőgéptulajdonosokat is terhezi, amennyiben debreczeni határban csépelnek. Előrodult eset kapcsán figyelmeztetnek a cséplető gazdákat, hogy akik az adatok felelősségét akadályozzák, a kormányrendelet értelmében szigorú büntetésnek teszik ki magukat. Városi Statisztikai Hivatal.

A patron pusztítása. Tegnap délután egy eszméletlen állapotban levő kis fiút szállítottak be a sebészeti klinikára Püspökladányból. A kis gyerekek egy felrobbant patron leszakította mindkét kezefejét. A klinikán azonnal ápolás alá vették, azonban életbenmaradásához orvosai kevés reményt fűznek.

Megérkezett az Árpád-téri templom új lelkésze. Tegnap délelőtt érkezett Debreczenbe Molnár Ferenc, az Árpád-téri paróchia új lelkésze, akit híveik szép fogadtatásban részesítettek. Az Iparos Dalegylet szépen előadott énekszáma után Ekly József tartott tartalmas üdvözlő beszédet, majd Révész Imre üdvözölte az új lelkészt lelkésztársai nevében. A Templomegyesület üdvözlése után Molnár Ferenc meghatva mondott köszönetet a meleg fogadtatásért, majd a Dalegylet énekszámait után a kedves fogadtatási ünnepség véget ért.

Felemelték a szénkéreg árát. A földművelésügyi miniszter leiratban értesítette a polgármestert, hogy az általános áremelkedések következtében kénytelen volt a szénkéreg árát felemelni, amely így az eddigi 7000 korona helyett 8000 koronába került métermázsánként. A szénkéreg ezen túl is a Magyarországi Mezőgazdasági Szövetkezetének raktáraiban kapható.

Zsebtolvajlás. Tegnap délelőtt a Rákóczi-utcai piacon Kállay Julianna Rakovszky-utca 26. szám alatt lakó dohánygyári munkásnő zsebéből ismeretlen zsebtolvaj kilopta 500 koronát tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség megindította a nyomozást.

Jóváhagyták a közúti költségvetést. Ma érkezett meg a városhoz a kereskedelemügyi miniszter leirata, amelyben arról értesítette a polgármestert, hogy az 1921-22. évre szóló közúti költségvetést jóváhagyták.

Publig Ernő arcképe a tűzoltóaktanyában. Roncsik Jenő tűzoltóőparancsnok azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy Publig Ernőnek, a tűzoltóság néhai kiváló parancsnokának arcképét, amely jelenleg a muzeumban van elrakva, engedjék át a tűzoltóaktanyára részére. A tanács a kérelemhez hozzájárult és így Publig Ernő arcképe méltó helyére, a tűzoltóaktanyába fog kerülni.

Román megszállási idill. A román megszállás idején március hónapban román katonák véresre verték Kiss Gábor tiszthelyettes Kimpán Gábor volt román őrmester verette meg Arany Sándorné és leánya felbujtására. Kimpán Gábor ez év elején otthagya a román hadsereget, áttért a görög keleti vallásról a reformátusra és megnősült Debreczenben. Megérkezése után a debreczeni rendőrség letartóztatta és az ügyészség fogházában vizsgálati fogságba helyezték. Ma délelőtt a debreczeni törvényszék személyes szabadság megsértéséért vonta felelősségre Kimpán Sándort, Arany Sándorné és lányát, Arany Erzsébetet, azonban a tanúk a fő tárgya azon igazolták azt, hogy két áttutazó román tiszt és legényei verették meg Kiss Gábor tiszthelyettes és így a bíróság mindhármójukat felmentette.

Gazdasági cselédintézmény. A debreczeni gazdasági egyesület folyó évi július 27-én délután 6 órakor a városháza közgyűlési termében mezőgazdasági cseléd- és munkásutalmazási ünnepélyt tart.

Aranyért, ezüstért és briliánsért legmagasabb árat fizetünk. **Weisz Mihály és Társa ékszerészek.** Püspöki-palota.

Ernyők

Női és férfi fehérneműk
Harisnyák és keztyük
Kötött kabátok
és blousok

FRIEDMANN IGNÁC
ES FIAI női divatruházában
Piac-utca 65.

Turul cipőüzlettel szemben.

Royal-kávéház terraszán ma és mindennap este 9-től zárórától Serafini fővárosi szalonzenekar Jazz Band játszik teljesen új műsorral.

Szülők figyelmébe! Elkészítetek hármely középiskolai tantárgyból felvételi, javító és magánvizsgálatokra. Előadók modern nyelveket. Dékán tanár Rákóczy-u. 23.

Kalapok, sapkák, uri divatárúk, legszebb választék Frank Imréné, Piac 43.

Tartós és modern cégtáblákat készít szolid árakban Buray Imre címfestő, Darabos-utca 43.

Böröndök, utazási cikkek jutányos árban Feuerman börröndösnél, Piac-u. 44. szerezhető be.

Calderara és Bankmann-jele szappanok érkeztek Frank rövidárnyagraktárába, Csapó-utca 11.

Eladó egy igen szép kidolgozású használt, régi stíli díófa hálószoba. József kir. herceg-utca 38. sz.

Veszek vastag tükröket, kirakat-üveget minden nagyságban. Sipkovits Béla tükrőgyártás, üvegszólás. Sziv-u. 15. Telefon 356.

Sodrony ágybetétet békebeli legjobb minőséget készít Neumann, Péterfia 19.

Harisnyákat, kötött blouzoikat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet: Piac-utca 18.

Tükrőgyártás, üvegszólás, kirakatok tükrözése. Sipkovits üveg műipari vállalata, Sziv-utca 15. Telefon 356.

Fagylalt, jegeskavé és iriss sütemények állandóan kaphatók Körös cukrászdájában, Csapó-utca 20.

Puch kerékpárok, gummik, alkatrészek érkeztek Molnár Testvérekhez, a Nagytemplomnál. Telefon 7-27.

A módosított legújabb lakásrendelet megjelent dr Buczy Ferenc ügyvéd magyarázatával ellátva. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében és minden más könyvkereskedőnél és lapelárusítónál.

SZÍNHÁZ.

MUSOR:

KEDD: Falurossza, (Szalma S. bucsufellépte)
SZERDA: Luxemburg grófia, (Kálmán Mancsi bucsufellépte)
CSÜTÖRTÖK: Mi falunk, (Egyed L. bucsufellépte)
PÉNTEK: Színház, (Székely Z. és Heltay bucsufellépte)
SZOMBAT: Éva, (Voith Ilonka vendégfellépte)
VASÁRNAP: Este: Éva, (Voith Ilonka vendégfellépte), — Délután: Boszorkány.
HÉTFŐ: Sulamith, (Karszemélyzet jutalomjátéka).

Színházi iroda jelentései:

Ma bucsuzik Szalma Sándor a Csokonai-színházban. Országosan elismert híres alakítását. Göndör Sándort játsza A falu rosszában. Mellette a darab főszerepei László, Székely, Novák M., Bródy, Egved, Szigeti kezében vannak.

Kanada fiái és Mikor a rózsza beszél, két amerikai sláger egy szerre kedden a Vigszínházmozgóban.

Ptasinszky Pepi, a m. kir. Operaház primaballerinája vendégszerepel szerdán és csütörtökön az Arany Színházban. Előadás 9 órákor. Jegyelővét egész nap. Fellépnek még: Major Lonci kabaréművész, Békeffy Lajos komikus és Gabányi László, a Nemzeti Színház tagja. Szezonsemény!

Werner Sándor

uridivatüzle.étmégehónapban
Ferenc József-ut 72.
szám alá helyezi át.
Raktáron levő összes árúkat régi, olcsó árban árusítja

SPORT.

Barátságos mérkőzések

Vasárnap két vidéki csapat szerepelt Debrecenben és az ellenük küzdő egyesületek dícséretes módon állottak meg a helyüket. Az Újotéren a DKASE győzte le a miskolci vasutasokat, míg a Diószegi-úton a DVSC játszott eldöntetlenül a pécsi börgyáriakkal. A mérkőzésekről az alábbiakban számolunk be:

DKASE—MVSC 2:1 (0:1). Bíró: Káldy. A vendégcsapat az eddig Debrecenben szerepelt miskolci csapatoknál gyengébbnek mutatkozott. Igaz, hogy egyetlen akciószerű eseményt, a válogatott Muhory II-öt, nélkülözött, azonban egy ilyen kis handikepnek nem szabad küzdőképtelenné tenni egy jónak ismert csapatot. A DKASE csapatáról sem írhatjuk a legjobbakat. Sipes centerhál nélkül küzdöttek, leforgatott csapatuk egy pillanatra sem talált önmagára. Az első félidő meglehetősen MVSC fölény jegyében telik el, ekkor esik a MVSC gólya — Petruc öngóljából. A II-ik félidőben a DKASE kapujához szegzi a miskolciakat és Herzog révén kiegyenlít. (1:1). Ezután a bíró Patakty (MVSC) kiállítja, aminek következtében az MVSC még jobban összeszeik és Mertin révén a DKASE megszerzi a győztes gólt. A DKASE

csapatában Moskovitz, Fried II, Herzog és Ökrös tünnek ki; az MVSC csapatából Pataky, Erendorf és a tartalék balösszekötő játéka tetszett.

Pécsi BTC—DVSC 0:0. Bíró: Pauló. A pécsiek játéka erősen meglátszott előző napi nagy győzelmük fátadalmá s ezért kénytelenek voltak eldöntetlen eredménnyel beérni. A mérkőzés utolsó percében sajnálatos szerencsétlenség történt. A pécsiek debreceni centerre, Polanetzky Béla oly szerencsétlenül esett hanyat, hogy kartörést szenvedett. A DVSC-ből Bertók, Szolárszky I. és Molnár mutattak jó formát, a pécsi csapatban a védelem dolgozott derekasan.

A nyíregyházi Törékvés bekerült az elsőosztályba. Tegnap délután ismételték meg a multkor eldöntetlenül végződött másodosztályu döntőt az Ny. Törékvés és TTE csapatai között. Nívótlan játék után a szerencsésebben játszó Törékvés győzött 2:1 (0:0) arányban s így az elsőosztályba rukkolt előre.

SZAK—DVTK 5:2 (0:0). A szegedi bajnok meglepetésszerűen rácafolva a rossz formájáról szóló hírekre, megsemmisítő vereséget mért az északi bajnokra. A DVTK egyedüli mentése az, hogy legjobb csatárai, Csapkay és Ibsos, a második félidőben megsérültek.

A Diósgyőri AC Debrecenben. A DTE vezetősége jövő vasárnap folytatja az északi kerület csapatainak a bemutatását és a kiváló játékerőt képviselő Diósgyőri AC-ot, mely a bajnokságban harmadik helyezést ért el, hozatja le.

DKASE. III.—Karcagi IKSE. 5:3 (2:3). Bíró: Bálint László. A KIKSE csapatában több fővárosi vendég játszott.

A DKASE uszókazosztályának Tisza északkerületi bajnoki és propaganda uszóversenyén augusztus 5-én indulnak az Egri TE, Szolnoki UE, Miskolci USC, Nyíregyházi TVE és a DKASE teljes gárdájával. Nevezéseket Aczél Imre (Simonffy-u. 6. sz.) augusztus 3-ig vesz fel.

A MASZ keletmagyarországi kerülete kedden este 8 órákor Zöld József tanácsnok helyi helyiségében (Városháza I. em. 25. sz.) intéző bizottsági ülést tart. E gyűlésen jelöltetnek ki a kerület képviselői a július 30-ikán Nyíregyházán megtartandó Észak—Kelet és az augusztus 6-ikán Debrecenben megtartandó Dél—Kelet közötti atlétikai versenyre. E gyűlés fog határozni az előadói tisztség betöltéséről is. Az intéző-bizottsági tagok pontos megjelenése kérietik.

Aranyért, ezüstért,
brillians ékszerekért a
budapesti napi árat fizetek
POLLÁK ékszerész
Piac-utca 79. sz.

MEGJELENT

a mindenkinek nélkülözhetetlenül szükséges új módosított

LAKÁSRENDÉLET

Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta dr. Buczy Ferenc ügyvéd, volt lakásügyi előadó. — Lakóknak, háztulajdonosoknak, bérloknek és bérbeadóknak egyaránt feltétlenül szükséges. Megbízható, kimerítő, pontos és bő tájékoztatást nyújt mindennemű lakáskérdésben

Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-utca 34. szám alatt, valamint minden más könyvkereskedésben és lapelárusítóknál

A legtokéletesebb gyors- és
rendes **fényképek**
készülnek **TAKÁCS**
műtermében, Nagyerdő.
Műterem állandóan nyitva!

Dollárt,

Leit, arany és ezüst
érmeket a leg-
Sokolt jobban vált be:
KACANDER bankiroda
Hunyadi u. 12. Telefon 754.

Ujból kapható

legjobb
RAPIDOL fém-tisztító
a világon
Magyar Rapidol, Budapest VII.
Telefon: József 139-33.

Helyben képviselve: Grünberger József cég által, Piac-u. 58.

GYŐZDÖN MEG!

Brilliansért, aranyért
GRITSCH ékszerkereskedő
Verbóczy-u. 2. sz. (JÓRFARMAI)

GÖTSCH

bank és ingatlan
forgalmi irodája
Debrecen, Piac-
utca 38. I. em.

Telefon 7-95 szám.

DOLLAR, lei, sokol és
mas iacgen
penzek,
Értékpapírok, ingatlanok
vétele és eladása.
Tőzsdei megbízások.

Rudvas, fekete és horga-
nyozott vaslemez
szerszámok. V6-
rös-, sárgaréz és
horganylemez, fehérbádó, vörösrézhuza
csapágyfém, forrasztó és ólom állan-
dóan raktáron. Oroskavasat, fémét, fém-
salakot és fémhamut legmagasabb napi
áron veszünk **Weissenberg**
és cserélünk.
Szepességi-utca 39. Telefon 634.

Ismét kapható

Bécsi kreolin

gyógykezeléshez
kg. 140 korona.

Bécsi kreolin

desinficiáláshoz
kg. 120 korona.

Dr. Rex Chemical Gyár és
Gyógyáru nagykereskedés
Debrecen, Városház-épület.

Mindenkit érdekel!

Legjobb összeköttetés mindennemű bankszerű, kereskedelmi és kölcsön ügyletek lebonyolítására, valamint ingatlanok adásvételére a Debreceni Közzvetítő bank Részvénytársaság Ferenc József-ut 42. Telefon 13-34. — Ügyvezető: Hoffer Sándor

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULO I.
Telefon: 13-65

"KORTI" CIPŐKRÉM

elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyedüri üzem FLEISCHER MÓR. Központi Iroda Debrecen, Hatvan-u. 38.

Megnyilt! Megnyilt!
BRÓDI MIKLÓS
ÉKSZERÉSZ MŰTERME
művezető VÁGI ISTVÁN.
Piac-utca 73. szám alatt.

LOSONCZI ARTHUR
saját készítményű munkásruha kereskedése
Széchenyi-u. 30.
Kálcsa-bajai gyapjukendőgyárak egyedüli képviselője.

Kérlapot ajánl azonnali szállításra, garantált 99 százalékos szilítással kénből minden mennyiségben, legolcsóbb napi áron.
SCHULTHEISS ERNŐ képlapgyára, Budapest VI. ker., Ó-utca 16. szám. Telefon 48-59.

Megnyilt új üzlet! ... Weizhaus Dezső és Társa ...
Piac-u. 9. sz. a. Közlekedési épületben.
Ahol francia zefírek, festő kélmék, delinek, harisnyák legolcsóbb árban beszerezhetők
Kérem a cégre ügyelni!

Gép-, hengerolaj, gázolaj
hordó tételekben, kocsikenőcs 25 kgr.-tól feljebb, benzín nagyban és kicsinyben legolcsóbb napi áron beszerezhető
Mayer és Moller Rt. bizományi lerakatában, Piac-u. 42. Pannonia garage. Bródy és Gyarmathynál. — Kereskedőknek budapesti gyári ár. : : : : : Telefon 299.

Mentőszekrények
sérvkötők, gummiharisnyák
legnagyobb Schönsándornál Keztyű-, kötő- és orvosi műszertára Debrecen, Piac-utca 14. Csapó-u. sarok

Ellenőrző pénztárakat

blokkal és végösszeadással megvételre keresek. Magas árt fizetek. Ajánlatok körülírással »Detail 3659« jellegére **Mosse Rudolf** hirdetőjébe Budapest, Andrássy ut 2. kéretnek.

BARACK-MAGOT

veszek kilogrammját 12 koronáért **VADAS JAKAB** mintadiótörődéje Budapest VIII. Bugonics-utca 3-5. sz. sűrcsón cím: Vajakab, Budapest. TELEFON: JOZSEF 15-15. sz.

Menekült óras

szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat.
Rákóczi-u. 36. sz.

Mézet

olajos magvakat, olajat, kölest és mindennemű mezőgazdasági terményeket legelőnyösebben vásárol minden mennyiségben **GOLDSTEIN NÁNDOR** termény-, olaj- és gyarmetáru nagykereskedő DEBRECEN, Arany János-u. 2. Telefon 10-07.

Gazdák figyelmébe!

A hirneves „Simmering“ két vasú kézi motoros eke igen csekély benzinfogyasztással minden talajt szánt! Minden gépet hajt! Csépel és vontat! Kerületi képviselet Hajdú-, Szabolcs-, Szatmár- és Bereg megyék részére:
Rahmer Sándorné DEBRECEN, Piac-utca 43. Telefon 962. Telefon 962. Több gép fizemben megtekinthető körzetben! Kérem ajánlatot!

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó 1:50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 20 korona, minden további szó 2 korona — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítottnak.

Vétel.

Veszek fehérműveket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat szőnyegeket, butort. Kaiser, Piac-u. 7.

Debreczeni Zóna-bélyegeket veszek. »Bélyegothon«, Fűvész-kert-utca 14. emeleten.

Eladás.

20% olcsóbban mint bárhol! Hálók, ebédlők, uri szobák, — konyhaberendezések, — plüsch diványok, hencserek, műasztalok által stilszerűen elkészítve, kizárólag — Letkovits butorárúházaiban beszerezhetők, Simonffy-utca 6. sz. — Cégre, címre ügyelni!

Rolló tokkal együtt, kirakattal azonnal eladó Siffmann Zoltán ékszerüzletében, Piac u. 67.

Hálók, ebédlők és többféle butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac 37. — (Kisemplombázár) Fenyvesnél.

Hálók, ebédlők, konyhaberendezések keményfa és mindenféle modern butorokban nagy választék, a legolcsóbban beszerezhetők. — Menekülteknek és tisztviselőknek árendemény ki zárólag Hausner Simonffy-utca 2/c. berházi butorüzletében.

Száraz tűzifa

felaprítva és hasáb állapotban, — hazaszállítva megrendelhető. — Cserép és téglagyáiban és kicsinyben. Cementlapok. **Fabehozatali és Kereskedelmi R.-T. telepen** Pest-u. 2. sz. Homokkerti (Gázgyár és Közraktár közötti) telepen Telefon 13-96

Paplanvarrodámban minden szakmabeli munkát készítek szépen, jutányosan. Kész áruk állandóan raktáron. Debreceni, Kossuth-utca 11.

Bőrtalp férfi- és női cipőre kivágyva majdnem feláron kapható Csapó-utca 16., bent az udvarban.

Kerecsmai jégsekrény, asztalok, ló-cák, ballonok eladók. Havas, Hatvan-u. 55.

Liptói módra készült naponta friss turómat ajánlom minden fűszer és csemege kereskedőnek Gottlieb Manó első debreceni villanyerőre berendezett turóüzeme Darabos-u. 20.

Próhababa vászonból eladó. Cím a kiadóban.

ELTÖRT

géprezseket, öntvényeket — és lémekeket legszakszerűbben és legolcsóbban hegeszt **Hunyadi László** autogénhegesztő és gépjavitó műhelye Csapó-utca 86. sz. Faragó-utca 1. sz. Törött szalmazó és főrekrázó tengelyek hegesztése jótállással.

Hálók, ebédlők, diványok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83, az udvarban

Kereslet.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám. I. emelet.

Vangor Antal

Ápítlet-és butorasztalos **Csapó-utca 9.** Szép világos festett hálszobabutor eladó.

Könyvelésben jártas, jó írással bíró kisasszony azonnal felvétetik. Ajánlatok személyesen nyújtandók be Frenkel Jenő sórnagykereskedőhöz, Arany János-utca 60.

Könyvelő, ki kettős könyvelésben jártas azonnali belépésre felvétetik Adorján és Mandel cégnél Piac-u. 83.

Zongora-hangolást, javítást, — hosszú zongorák rövidítését elvállalja Liska, Bethlen 27.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Debrecen, Piac-utca 29. Telefon 12-18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is.

Selyem harisnyák sarkalását, — talpalását, fejelését is elfogadja a Paszománygyár, Piac 32.

Gärtner zongorahangoló Széchenyi-utca 15.

Pénztárnoknő több évi gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal állást keres. Cím a kiadóban.

Éjjeli őr felvétetik a Stern-kefégyárban.

Cukorral fizetem lakbérémet. Elegánsan butorozott külön bejáratos szobát keresek, lehetőleg fürdőszobahasználattal, villanyvilágítással Piac-utcán. (Vármegyeház közvetlen közelében.) Cím a kiadóban.

Pénztárnoknő több évi gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal állást keres. Cím a kiadóban.

Vegyes.

Intelligens zsidó család teljes ellátásra elfogad első, vagy második középiskolai fiúgyermeket, csakis intelligens családból, lehetőleg természetbeni fizetésért. Értekezni délelőtt 11-től 1 óráig. Cím a kiadóhivatalban.

Cséplést vállalok négy és hatos gépre. Arany János-utca 37. Ehrenreich.

Hencserek, diványok, matracok kézen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, — Halköz 8. Bőrgarnitúrák festését. — átdolgozását szakszerűen, olcsón készíti.

Rőfösárut kereskedőknek

olcsón elad **Telechmann Béla** kézműnaru nagykereskedő Debrecen, Piac-utca 83. szám.

Szatmári asztalos — mindenféle asztalos munkákra olcsó áránálattal szolgál. Rákóczi 11.

Feszmerőket, delejnyitásokat javítok, cserélek, veszek, eladok. **Vilamos** cikkek, izzólamok legolcsóbb napi áron Földvári Debreceni Álló Elektrotechnikai Gyár, Széchenyi-utca 58. Telefon 168.

Gyermekkocsik teljes átjavítását, fényezését, kerekekre gummi-huzást vállal Riess Henrik kocsigyár.

Villamos berendezéseket legolcsóbban készit Weisz villanyszerelési vállalat, Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Villamos motort és készüléket javít Kovács Lajos
Kossuth-u. 20.
Telefon 11-70.

Poloska-írtást felelősséggel vállalok. Poloskaszer kapható. — Nánassy István Debrecen, Kossuth-u. 24. Értekezni a fényképésznél.

6 lóerős benzinmotoros cséplőgarnitúra eladó, vagy bérbe kiadó. Cséplést vállalok. — Értekezni a fényképésznél Debrecen, Kossuth-utca 24.

Házhoz varrni ajánlok. Cím a kiadóhivatalban.

Aroncsvas kapható a kiadóhivatalban